

ส่วนที่ 6

การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ

6.1 การปฏิบัติตามแผน

การจัดทำแผนพัฒนาตำบลเป็นหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่จะต้องดำเนินการจัดทำให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย โดยจะต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ตรงกับความต้องการ สภาพแวดล้อมภายในท้องถิ่น และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 (มาตรา 16) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตนเอง และต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น

ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาต้องคำนึงถึงกรอบของกฎหมาย และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ด้วยและหลังจากการจัดทำแผนพัฒนาเสร็จเรียบร้อยแล้ว การที่จะนำแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้สัมฤทธิ์ผลตรงกับจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ จะต้องมีการนำแผนที่กำหนดไว้แล้วนั้นไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถดำเนินการได้ 2 แนวทาง ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบางเขต ดำเนินการเองโดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปจัดทำแผนพัฒนาสามปี และแผนการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยมีคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ควบคุมและบริหารให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้

2. ขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น

- ขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่น และให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยการโอนงบประมาณและภารกิจที่แต่ละหน่วยงานจะต้องปฏิบัติในแต่ละปี มาให้ทางองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ปฏิบัติแทน ซึ่งได้มีกำหนดไว้ในแผนพัฒนา

- เสนอโครงการ/กิจกรรมให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งเป็นโครงการ/กิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น แต่องค์การบริหารส่วนตำบลเองไม่มีงบประมาณและความสามารถที่จะดำเนินการเองได้

6.2 การตรวจสอบ/ติดตามและประเมินผล

1. การตรวจสอบ

การตรวจสอบการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ ได้จัดขึ้นตามแผนพัฒนาตำบล จะมีการตรวจสอบและติดตามผลเป็น 3 ฝ่าย คือ

1) ตรวจสอบโดย สภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตย โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลบางเตยจะตรวจสอบข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีให้เป็นไปด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยคณะผู้บริหารฯ จะต้องรายงานผลดำเนินงานต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลและควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบล

2) ตรวจสอบโดยนายอำเภอ โดยอำเภอจะตรวจสอบการดำเนินงานต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาและข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี ให้เป็นไปตามกฎระเบียบ ข้อบัญญัติต่างๆ

3) ตรวจสอบ/ติดตามโดยภาคประชาชน จัดให้มีประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเป็นคณะกรรมการในกระบวนการจัดซื้อ/จัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยติดตามการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

- เมื่อสิ้นปีงบประมาณ คณะผู้บริหารฯ ประชุมชี้แจงผลการดำเนินงานและปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในรอบปีต่อประชาคม เพื่อให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น และเสนอแนะต่อผลการดำเนินงานและแนวทางในการแก้ไขและดำเนินงานในปีต่อไป

2. การติดตามและประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ข้อ 28 และข้อ 29 กำหนดให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตามข้อ 28 ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจ ดังนี้

(1) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(2) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปีประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(4) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

3. การประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ทั้งนี้ในการดำเนินการพัฒนาจึงต้องมีการกำหนดและจัดทำแผนพัฒนาขึ้น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำแผนพัฒนา ดังนี้

“แผนพัฒนา” หมายความว่า แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี

“แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

“แผนพัฒนาสามปี” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

“แผนการดำเนินงาน” หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น

หลังจากการทำแผนพัฒนาเสร็จสิ้น และได้้นำแผนพัฒนานั้นไปปฏิบัติแล้ว จะต้องมีการประเมินผลโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่ใดดำเนินการว่ามีประสิทธิภาพในการพัฒนาและแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนได้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับปรุงแก้ไขต่อไป

การประเมินผล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประเมินผลส่วนรวมทั้งแผน เป็นการประเมินผลโดยนำโครงการแต่ละโครงการที่มีอยู่ในแผนพัฒนาตำบลไปปฏิบัติหลังโครงการเสร็จสิ้นแต่ละโครงการแล้ว จะนำผลการประเมินที่ได้รับแต่ละโครงการมารวมกันอีกครั้ง เพื่อประเมินว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาตำบลนั้นสำเร็จลุล่วงตามแผนพัฒนาในระดับใด

2. การประเมินผลเป็นรายโครงการ เป็นการประเมินผลโครงการในแต่ละโครงการที่จะดำเนินการ กำลังดำเนินการ และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จของแต่ละโครงการ เพื่อเป็นการประเมินผลการทำงานและควบคุมการทำงานในแต่ละขั้นตอน ซึ่งการประเมินผลเป็นรายโครงการนี้จะพิจารณาประเมินจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- การประเมินผลปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินจากปัจจัยต่าง ๆ ที่จะทำให้โครงการสำเร็จลุล่วงตามกำหนด รวมถึงทรัพยากรที่เพียงพอและการกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม การประเมินผลตามข้อนี้ อาจได้จากการรวบรวมข้อมูลในด้านต่าง ๆ รวมถึงราคา วัสดุต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลง

- การประเมินผลกระทบท เป็นการประเมินผลการทำงานตั้งแต่ก่อนจะเริ่มโครงการจนถึงเสร็จสิ้นโครงการไปแล้วระยะหนึ่ง เพื่อดูว่าหลังเริ่มโครงการประชาชนในพื้นที่มีสภาพและความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นสอบถามจากประชาชนในพื้นที่โครงการ โดยทำประชาคมหมู่บ้าน ใช้แบบสอบถามหรือการแจ้งข้อมูลปัญหาต่อองค์การบริหารส่วนตำบลโดยตรง

- การประเมินผลการทำงาน เป็นการประเมินผลการทำงานเมื่อโครงการเสร็จสิ้น ซึ่งจะประเมินจากระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน งบประมาณที่ใช้และคุณภาพของโครงการที่เสร็จสิ้นตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ประโยชน์ของการประเมินผลงาน

1. ทำให้การปฏิบัติงานมีเหตุผล และมีระเบียบแบบแผน
2. เก็บเป็นข้อมูลหลักฐานใช้เปรียบเทียบและกำหนดการดำเนินงานครั้งต่อไป
3. เพื่อเป็นวิธีสรรหา การปฏิบัติงานที่ดีที่สุดและมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อเปรียบเทียบระหว่างโครงการว่า โครงการใดมีประสิทธิภาพหรือไม่ เพื่อนำมาเป็นแบบในการปฏิบัติคราวต่อไป
5. เป็นการจูงใจให้มีการปฏิบัติด้วยความเต็มใจ มีการตรวจสอบและแก้ไขข้อผิดพลาด ทำให้โครงการมีผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่วางไว้